

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DE LATÍN

4º DE ESO

2020

DEPARTAMENTO DE FRANCÉS C.P.I. FONTE-DÍAZ (TOURO)

Instrucións do 27 de abril de 2020, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa para o desenvolvemento do terceiro trimestre do curso académico 2019/20, nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia.

ÍNDICE

1. ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS IMPRESCINDIBLES	3
2. AVALIACIÓN E CUALIFICACIÓN	6
3. METODOLOXÍA E ACTIVIDADES DO 3º TRIMESTRE (recuperación, repaso, reforzo e ampliación)	8
4. INFORMACIÓN E PUBLICIDADE	9

1. ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS IMPRESCINDIBLES

CRITERIO DE AVALIACIÓN	COMP. CLAVE	ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE
LA-B1.1-Coñecer e localizar en mapas o marco xeográfico da lingua latina.	CMCT CCEC CAA CD CSC	4º-LAB1.1.1-Sinala sobre un mapa o marco xeográfico no que se sitúa en distintos períodos a civilización romana, delimitando o seu ámbito de influencia e situando con precisión puntos xeográficos, cidades ou restos arqueolóxicos coñecidos pola súa relevancia histórica.
LA-B1.5-Distinguir e identificar palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos	CCL CAA	4º-LAB.1.6.1-Realiza evolucións de termos latinos ao galego e ao castelán aplicando as regras fonéticas de evolución.
LA-B2.3Coñecer e aplicar con corrección as normas básicas de pronuncia en latín	CCL	4º-LAB2.3.1-Le en voz alta textos latinos de certa extensión coa pronuncia correcta.
LA-B3.1-Identificar e distinguir os formantes das palabras.	CMCT CCL	4º-LAB3.1.1-Descompón palabras nos seus formantes, sinalando e diferenciando lexemas e morfemas, e servíndose destes para identificar desinencias e explicar o concepto de flexión e paradigma.
LA-B3.3-Comprender o concepto de declinación e conxugación.	CAA CCL	4º-LAB3.3.1-Define o concepto de declinación e conxugación.
LA-B3.4-Coñecer as declinacións, encadrar as palabras dentro da súa categoría e declinación, enuncialas e declinalas correctamente.	CCL CAA	4º-LAB3.4.1-Enuncia correctamente substantivos, adxectivos e pronomes en latín, distíngueos a partir do seu enunciado e clasifícaos segundo a súa categoría e a súa declinación.
LA-B3.1-Identificar e distinguir os formantes das palabras.	CMCT CCL	4º-LAB3.4.2-Declina palabras e sintagmas en concordancia, aplicando correctamente para cada palabra o paradigma de flexión correspondente.
LA-B3.5-Coñecer as conxugacións, encadrar os verbos dentro da súa conxugación, enuncialos e conxugalos correctamente.	CCL CAA	4º-LAB3.5.1-Identifica as conxugacións verbais latinas e clasifica os verbos segundo a súa conxugación a partir do seu enunciado.
		4º-LAB3.5.2-Coñece e identifica as formas que compoñen o enunciado dos verbos de paradigmas regulares e recoñece a partir destas os modelos de conxugación.

<p>LA-B3.6-Recoñecer as formas dos tempos verbais formados a partir do tema de presente e perfecto, tanto en voz activa como en voz pasiva, así como as formas non persoais do verbo: infinitivo de presente activo e participio de perfecto</p>	<p>CLL</p>	<p>4º-LAB3.6.1-Identifica correctamente as principais formas derivadas de cada tema verbal latino: en voz activa o modo indicativo, tanto do tema de presente como do tema de perfecto; en pasiva, o presente, o pretérito imperfecto, o futuro imperfecto e o pretérito perfecto de indicativo.</p> <p>4º-LAB3.6.3-Identifica formas non persoais do verbo, como o infinitivo de presente activo e o participio de perfecto.</p> <p>4º-LAB3.6.4-Traduce correctamente ao galego e ao castelán diferentes formas verbais latinas.</p>
<p>LA-B4.1-Coñecer e analizar as funcións das palabras na oración.</p>	<p>CMCT</p>	<p>4º-LAB4.1.1-Analiza morfolóxica e sintacticamente frases e textos adaptados, identificando correctamente as categorías gramaticais presentes nas palabras con flexión e explicando as funcións na oración.</p>
<p>LA-B4.2-Coñecer os nomes dos casos latinos e identificar as súas principais funcións na oración, e saber traducir os casos á lingua materna adecuadamente.</p>	<p>CCL</p>	<p>4º-LAB4.2.1-Enumera correctamente os nomes dos casos que existen na flexión nominal e pronominal latina, e explica as principais funcións que realizan dentro da oración.</p> <p>4º-LAB4.2.2-Traduce correctamente á súa lingua os casos latinos presentes nos textos e redacta en lingua latina pequenas frases, onde practica o seu uso.</p>
<p>LA-B4.4-Recoñecer e clasificar os tipos de oración simple.</p>	<p>CMCT CCA CCL</p>	<p>4º-LAB4.4.1-Compara e clasifica tipos de oracións simples, e identifica as súas características.</p>
<p>LA-B4.5-Distinguir as oracións simples das compostas.</p>	<p>CAA CMCT CCL</p>	<p>4º-LAB4.5.1-Compara e clasifica tipos de oracións compostas, e diferéncias das oracións simples.</p>
<p>LA-B5.7-Coñecer os espectáculos públicos realizados no teatro, no circo e no anfiteatro, e a súa relación co mundo actual.</p>	<p>CSC CSIEE CCL CMCT CCEC</p>	<p>4º-LAB5.7.1-Describe as características dos tipos de espectáculos públicos celebrados no teatro, no circo e no anfiteatro, valora o seu mantemento no mundo actual e sitúa nun mapa os teatros, os circos e os anfiteatros conservados máis importantes.</p>
<p>LA-B5.4-Coñecer os principais deuses, semideuses e heroes da mitoloxía grecolatina.</p>	<p>CCEC CCL CD</p>	<p>4º-LAB5.4.1-Identifica os principais deuses, semideuses e heroes da mitoloxía grecolatina, sinala os trazos que os caracterizan e establece relacións entre os deuses máis importantes.</p>
<p>LA-B5.5-Coñecer os deuses, mitos e heroes latinos, e establecer semellanzas e diferenzas entre os mitos e os heroes antigos e os actuais.</p>	<p>CAA CCEC CD</p>	<p>4º-LAB5.5.1-Recoñece e ilustra con exemplos o mantemento do mítico e da figura do heroe na nosa cultura, e sinala as semellanzas e as principais diferenzas que se observan entre ambos os tratamentos.</p>
<p>LA-B6.4-Realizar a través dunha lectura comprensiva a análise e o comentario do contido e a estrutura de textos latinos traducidos.</p>	<p>CMCT CD CCL</p>	<p>4º-LAB6.4.1-Realiza comentarios sobre determinados aspectos culturais presentes nos textos seleccionados, aplicando para iso os coñecementos adquiridos previamente nesta ou noutras materias.</p>

LA-B6.1-Aplicar coñecementos básicos de morfoloxía e sintaxe para iniciarse na interpretación, na tradución e na retroversión de frases de dificultade progresiva e textos adaptados.	CCL CAA	4º-LAB6.1.1-Utiliza adecuadamente a análise morfolóxica e sintáctica de frases de dificultade graduada e textos adaptados, para efectuar correctamente a súa tradución ou retroversión.
LA-B6.2-Comparar as estruturas latinas coas das linguas propias.	CCL CAA	4º-LAB6.2.1-Utiliza mecanismos de inferencia para comprender textos de forma global, relacionando estruturas latinas con outras equivalentes nas linguas que coñece.
LA-B6.3-Utilizar correctamente os manuais de gramática e o dicionario, recoñecendo e analizando toda a información que proporcionan.	CCL CAA	4º-LAB6.3.1-Utiliza correctamente os manuais e o dicionario, analizando a información que proporcionan, para traducir pequenos textos.
LA-B7.1-Coñecer, identificar e traducir o léxico latino transparente e as palabras de maior frecuencia.	CD CAA	4º-LAB7.1.1-Deduce o significado de termos latinos non estudados, partindo do contexto ou de palabras da lingua propia.
		4º-LAB7.1.2-Identifica e explica as palabras transparentes e de maior frecuencia.
LA-B7.2-Distinguir e coñecer o significado dos principais prefixos e sufixos que interveñen na composición e na derivación culta.	CMCT CCL	4º-LAB7.2.1-Identifica e explica os principais prefixos e sufixos, analizando o seu mantemento na propia lingua.
LA-B7.3-Recoñecer os elementos léxicos latinos que permanecen nas linguas do alumnado.	CCL	4º-LAB7.3.1-Identifica a etimoloxía de palabras de léxico común da lingua propia e explica a partir desta o seu significado.
LA-B7.4-Coñecer o significado das principais locucións latinas de uso actual e saber empregalas nun contexto axeitado.	CD CSC CCEC CCL	4º-LAB7.4.1-Coñece o significado das principais locucións latinas de uso actual e sabe empregalas no seu contexto axeitado, cando se expresa na súa propia lingua.

2. AVALIACIÓN E CUALIFICACIÓN

AVALIACIÓN	<p>Procedementos: Control do traballo desenvolto desde o domicilio e revisión periódica de:</p> <p>1. <u>Conectividade:</u></p> <p>Consulta periódica de material e de exercicios subidos pola profesora á aula virtual Moodle Tamén lectura e redacción do correo electrónico.</p> <p>2. <u>Tarefas propostas:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Corrección e retroalimentación, revisión da entrega dos exercicios elaborados e propostos pola profesora, subidos e entregados en Moodle. - Corrección e retroalimentación, revisión da entrega dos exercicios elaborados e propostos pola profesora, e entregados, ás alumnas, no correo electrónico. <p>3. <u>Libro de texto e fotocopias:</u> a partir dos cales se plantexaron repasos de materia e tamén exercicios de gramática, traducción, mitoloxía e literatura.</p> <p>O mesmo libro de texto inclúe exercicios, que podían resolver e entregar por correo electrónico.</p> <p>4: <u>Seguimento en diferido:</u> planificación do traballo, publicación, corrección e retroalimentación de tarefas a través de mensaxería, correo electrónico e Moodle. Todos estes instrumentos foron utilizados ademáis para dar indicacións, resolver dúbidas e manter contacto co alumnado, cos titores, co resto do profesorado e cos país e nais que o necesitaron.</p> <p>Instrumentos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aula virtual Moodle: textos, documentos subidos, follas de exercicios, informes de uso, mensaxes. - Correo electrónico - Opción de videoconexión por Webex para aclarar dúbidas. - Sistema de mensaxería por móbil: WhatsApp (a través do teléfono do instituto) - Fotocopias, e libro de texto en papel, que levaron para casa.
CUALIFICACIÓN	<p><u>-Para o alumnado que non e non entregue as tarefas propostas na 3ª avaliación,</u> (nin por aula virtual nin por correo electrónico, nin por mensaxería) a nota será a media das cualificacións obtidas na 1ª e na 2ª avaliación.</p>

<p>FINAL</p>	<p>- <u>O alumnado que si contacte e realice as tarefas solicitadas na 3ª avaliación, contará coa posibilidade de subir a nota obtida da media entre a 1ª e 2ª avaliación</u>, en función de se as entrega todas ou non, e do nivel de elaboración e corrección que presenten. Así, a nota final será a resultante da obtida contando as da 1ª, a 2ª e a 3ª nas porcentaxes de (40%, 30% e 30% respectivamente) sempre que ese resultado dea unha nota superior á media da 1ª e 2ª avaliación.</p> <p>Por tanto, o realizado ou non na 3ª avaliación non baixará a nota, só se terá en conta para subila, se é o caso.</p> <p>Os exercicios propostos baseáronse nos estándares da 1ª e 2ª avaliación.</p>
<p>PROBA EXTRAORDINARIA DE SETEMBRO</p>	<p>- <u>No caso de que sexan posibles as probas presenciais:</u></p> <p>O alumnado deberá facer o exame presencial, elaborado con preguntas e exercicios sobre os estándares básicos traballados na 1ª e 2ª avaliación. A nota neste exame, para obter o aprobado, deberá ser igual ou superior a 5.</p> <p>- <u>Se por imposición sanitaria e legal non se poidesen facer probas presenciais:</u></p> <p>O profesora habilitará unha proba virtual con preguntas e exercicios sobre os estándares básicos traballados na 1ª e 2ª avaliación. Para aprobar o alumnado deberá obter nela unha nota igual ou de polo menos un 5.</p>
<p>ALUMNADO CON MATERIA PENDENTE</p>	<p>Criterios de avaliación e cualificación, instrumentos e procedementos:</p> <p>Falamos latín de 4º, e non o había en cursos anteriores, por iso non contamos con alumnado que teña pendente esta materia.</p>

3. METODOLOXÍA E ACTIVIDADES DO 3º TRIMESTRE (recuperación, repaso, reforzo e ampliación)

ACTIVIDADES	<ul style="list-style-type: none"> - Redacción e envío, mediante Moodle, de documentos con resumos explicativos, previos á solicitude de actividades. - Elaboración e corrección de follas de actividades e exercicios, por parte da profesora. Esas follas foron subidas, periódicamente e con prazos de entrega, a Moodle para que o alumnado as contestase e reenviase. - Tamén foron enviadas por correo electrónico, a alumnos concretos, que en momentos puntuais. - Indicación, por medio do correo electrónico, de certas fotocopias e páxinas do libro de texto que o alumnado debía repasar (material que tiña na súa casa) - Solicitude de exercicios, presentes nesas fotocopias e nese libro de texto, exercicios que o alumnado enviou a través do correo electrónico. - <u>Elementos de reforzo e recuperación</u>: os exercicios solicitados estaban baseados en materia dada na 1ª e 2ª avaliación, polo que xa supuñan, en si mesmos, unha forma de repaso para todo o alumnado. - <u>Ampliación</u>: este curso só contamos con dúas alumnas de latín con bo nivel. Isto posibilitou unha pequena ampliación de materia na 3ª avaliación para evitar que teñan problemas no curso seguinte.
METODOLOXÍA (Alumnado con conectividade e sen conectividade)	<ul style="list-style-type: none"> - O alumnado recibe o repaso e as explicacións pertinentes, por escrito, de como facer os exercicios solicitados e de aspectos que poideran plantexarlles algunha dificultade. Isto faise a través da aula virtual e do correo electrónico. - O alumnado fai as tarefas solicitadas e envíaas mediante aula virtual ou por correo electrónico. - Indícanse as follas do libro de texto e fotocopias que deben repasar e que están no seu poder en casa. - Contéstanse as súas dúbidas a través de mensaxes por aula virtual e por correo electrónico. - Tamén, a través do correo electrónico, se contestan as dúbidas puntuais que poden plantexar país e nais. - Establécese contacto habitual cos titores, co equipo directivo e co resto do profesorado mediante grupos de WhatsApp e

	videoclaustros, para informar e recibir información sobre o alumnado.
MATERIAIS E RECURSOS	<ul style="list-style-type: none"> - Aula virtual Moodle para a información, mensaxes, recollida de documentos e tarefas do alumnado. - Correo electrónico para a información, mensaxes, recollida de documentos e tarefas do alumnado. - Fotocopias, libro de texto en papel , facilitados durante as etapas presenciais, e dos que dispuñan na casa. - WhatsApp, a través a través dun grupo, para contactar co profesorado. - Webexi para videoclases e videoclaustros.
ASPECTOS DA 3ª AVALIACIÓN QUE NON POIDERON DARSE	<p>Houbo estándares correspondentes á 3ª avaliación que non poideron traballarse. Estes estándares baséanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - No referente á lingua: aspectos relacionados con determinantes, pronomes, certos tempos verbais e construcións latinas - Na parte de literatura grecolatina: a lírica. - Tampouco se poideron traballar estándares relativos á historia, política e cultura de Roma, que forman parte da materia.

4. INFORMACIÓN E PUBLICIDADE	
INFORMACIÓN AO ALUMNADO E AS FAMILIAS	<ul style="list-style-type: none"> - Publicación a través da aula virtual Moodle , da páxina web do centro e da mensaxería ABALAR - Explicación ó alumnado en directo nas clases por videoconferencia.
PUBLICIDADE	Publicaciónna páxina web do centro, aula virtual e abalar.

MARÍA LOURDES PIÑÓN LÓPEZ 09/05/2020